

Sygn. akt IV KZ 31/14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Cesarz (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski (sprawozdawca)

w sprawie **W. D.**

oskarżonego z art. 212 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 czerwca 2014 r.,

zażalenia oskarżonego i jego obrońcy,

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

w przedmiocie przekazania według właściwości sprawy z wniosku W. D. o

wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Okręgowego w R.,

na podstawie art. 430 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł:

pozostawić wniesione zażalenia bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w R. wpłynęła apelacja oskarżonego W. D. od wyroku Sądu Rejonowego w R. wraz z wnioskiem tego oskarżonego o wyłączenie Sądu Okręgowego w R. od rozpoznania jego sprawy. Do wniosku dołączony został imienny wykaz wszystkich sędziów powyższego Sądu. Wniosek ten, w trybie art. 42 § 4 k.p.k., został przekazany do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2014 r., sygn. akt ... 21/14, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 4 k.p.k., stwierdził swą niewłaściwość do rozpoznania powyższej sprawy o wyłączenie sędziów i przekazał

ją do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w R. W uzasadnieniu swojej decyzji Sąd Apelacyjny stwierdził, że wniosek o wyłączenie wszystkich sędziów danego sądu należy potraktować jako dotyczący tylko sędziego (sędziów) wyznaczonego do orzekania w danej sprawie.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł zarówno oskarżony, jak i jego obrońca, wnosząc o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności podnieść należy, że zażalenie sporządzone osobiście przez oskarżonego zostało wniesione po terminie określonym w art. 460 k.p.k. i z tego już powodu nie powinno być przez Prezesa Sądu Apelacyjnego przyjęte z uwagi na powyższe uchybienie (art. 429 § 1 k.p.k.). Zażalenie to oskarżony W. D. wniósł bowiem w dniu 6 maja 2014 r. (data stempla pocztowego), podczas gdy kwestionowane postanowienie otrzymał 24 kwietnia 2014 r. (zwrotne poświadczenie odbioru – k. 667).

Również zażalenie obrońcy oskarżonego należało pozostawić bez rozpoznania, tyle tylko, że w oparciu o określoną w art. 429 § 1 k.p.k. przesłankę niedopuszczalności tego środka odwoławczego z mocy ustawy.

Na wstępie należy wskazać, że w orzecznictwie od dawna utrwalony jest pogląd, iż nie spełnia ustawowych wymogów dopuszczalności wnioski o wyłączenie wszystkich sędziów danego sądu. Warunkiem rozpoznania takiego wniosku jest jego skonkretyzowanie, zarówno w zakresie podstaw, w oparciu o które żąda się wyłączenia, jak i wymogu indywidualnego wskazania sędziów (patrz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., sygn. akt V KK 195/04, OSNKW z 2005 r., z. 1 poz. 5, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., sygn. akt III KO 53/04, LEX nr 222992, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r., sygn. akt V KO 102/06, LEX nr 324795).

Wniosek złożony przez W. D. stwarza jedynie pozory takiej konkretyzacji. Nie wskazuje bowiem przyczyn wyłączenia wobec każdego z sędziów z osobna, lecz wymienia jedynie w końcowej części pisma wszystkich sędziów pełniących swój urząd w Sądzie Okręgowym w R. Tego typu zabieg nie może być uznany za dopuszczalny w świetle podstawy wyłączenia, o której mowa w art. 41 § 1 k.p.k. W istocie bowiem, wskazana przez wnioskodawcę przyczyna wyłączenia stanowi

swoiste „*votum* nieufności” wobec całego organu, a nie personalnie wskazanych osób wykonujących urząd sędziego we właściwym sądzie. Nie taki jest sens unormowań przewidzianych w rozdziale II Kodeksu postępowania karnego: wszak do wyjątkowej instytucji wyłączenia całego sądu może dojść tylko w wyniku jego własnej inicjatywy (art. 37 k.p.k.), a nie z inicjatywy strony postępowania, która podnosząc swoje obiekcje co do grożącego - w jej subiektywnym mniemaniu - braku obiektywizmu w rozpoznaniu sprawy, w istocie może doprowadzić do rezultatów dysfunkcyjnych dla wymiaru sprawiedliwości.

W realiach niniejszej sprawy nie było żadnych powodów, by przyjąć do rozpoznania wnioski o wyłączenie wszystkich sędziów licznego w swojej obsadzie Sądu Okręgowego w R. Tak skonstruowany wniosek, przez pryzmat art. 118 k.p.k., powinien zostać potraktowany jako próba obejścia zasady, iż nie jest dopuszczalne żądanie wyłączenia całego sądu i mógł być rozpoznany co najwyżej w zakresie tych sędziów, którzy zostali imiennie do sprawy wyznaczeni.

W podsumowaniu powyższych wywodów skonstatować należy, że Sąd Okręgowy w R. nie powinien był nadawać biegu sprawie w oparciu o przepis art. 42 § 4 zdanie drugie k.p.k., a skoro już doszło do przekazania sprawy do Sądu Apelacyjnego w trybie określonym w tym przepisie, to właściwą decyzją tego Sądu było pozostawienie takiego wniosku bez rozpoznania (por. analogiczne postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2011 r., sygn. akt IV KZ 8/11, OSNKW 2011, z. 2, poz. 21). Skoro zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego nie było w istocie decyzją w kwestii właściwości (art. 35 § 1 k.p.k.), a dotyczyło jedynie prawnej oceny postąpienia Sądu Okręgowego w kontekście wymogów określonych w art. 42 § 4 k.p.k., to nie ma więc podstaw do uznania, by postanowienie to podlegało zaskarżeniu.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.